

เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานสถานศึกษาที่มีความสำคัญ

ต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนในยุคศตวรรษที่ 21

Information and communication technology in the administration of
educational institutions that important to the teaching-learning
management process in the 21st century

สุรัตน์วดี ปานโพธิ์ทอง¹, สุวิทย์ ภาณุจารี² และ วีระวัฒน์ พัฒนกุลชัย³

Suratvadee Panpothong¹, Suwit Panuchari² and Weerawat Pattanakulchai³

^{1,2,3} วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

^{1,2,3} College of Innovation Management, Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Thailand

E-mail: ¹suratvadee24@gmail.com; ²suwitmbu@hotmail.com

Received December 16, 2021; Revised May 30, 2022; Accepted June 6, 2022

บทคัดย่อ

การบริหารงานสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครในศตวรรษที่ 21 เป็นการบริหารงานในยุคแห่งการศึกษาใหม่เพราะการบริหารสถานศึกษาได้เปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่มีความ พลิกผัน (Disruptive World) ตลอดเวลา ในการบริหารงานของสถานศึกษาจึงต้องมีเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานสถานศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานสถานศึกษาที่มีความสำคัญต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนในยุคศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษาเพราะกระบวนการจัดการเรียนการสอนในยุคศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นให้นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา ดังนั้นการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา (Concept of Information and Communication Technology in an Educational Organization) จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้บริหาร เพราะเทคโนโลยีสารสนเทศ จัดเป็นทรัพยากรในองค์การทางการศึกษาประเภทหนึ่ง ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารทรัพยากรเหล่านี้ให้คุ้มค่าและมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

คำสำคัญ: เทคโนโลยีสารสนเทศ; การบริหารสถานศึกษา; กระบวนการจัดการเรียนการสอนในยุคศตวรรษที่ 21; จังหวัดกรุงเทพมหานคร

Abstract

The administration of educational institutions under Bangkok in the 21st century is the administration in the new era of education because the administration of educational institutions has changed along with the disruptive world. The administration of the educational institution must apply information technology the administration of the educational institution. Information technology for school administration that is important to the teaching and learning management process in the 21st century, especially academic administration, is the heart of educational institution administration because the teaching and learning process in the 21st century focuses on providing students with learning skills and searching for knowledge all the time. The concept of information and communication technology in an educational organization is, therefore, an important and necessary tool for executives because information technology is one of the resources of educational organizations and educational institution administrators must manage these resources in a cost-effective and efficient manner for maximum benefit.

Keywords: Technology; School Administration; Learning Management in 21st Century; Bangkok Province

บทนำ

เทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการทำงานในโลกนี้เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานทั้งด้านต่าง ๆ ของประเทศ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และด้านการศึกษา โดยเฉพาะด้านการจัดการศึกษาที่ต้องนำเทคโนโลยีมาใช้ให้สอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 การบริหารสถานศึกษาภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกอย่างพลิกผัน (Disruptive World) ตลอดจนความเปลี่ยนแปลงของเงื่อนไขต่าง ๆ ของการพัฒนาประเทศไทย ความเจริญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านการศึกษาอย่างรวดเร็วและนโยบายทางการศึกษาต้องพัฒนาให้สอดคล้องกับความเจริญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมด้วย โดยการจัดการศึกษาในสถานศึกษาสอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาความเจริญทางด้านเทคโนโลยี และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างเหมาะสมและมีคุณภาพ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 4 พ.ศ. 2562 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553) ความสำคัญกับเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในหมวด 9 มาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการสถานศึกษาและในศตวรรษที่ 21 นี้ การปฏิวัติสารสนเทศ (Information revolution) จะเด่นชัดยิ่งขึ้น เทคโนโลยีสารสนเทศ

กลายเป็นอาวุธและทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของฐานแห่งอำนาจทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองสารสนเทศสามารถช่วยให้กิจกรรมทุกด้าน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสังคมต่าง ๆ กำลังเข้าสู่สังคมสารสนเทศ (Information society) และสังคมแห่งการเรียนรู้ (Knowledge society) (สุชุม เฉลยทรัพย์, 2555) แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ฉบับที่ 2 ของประเทศไทยพุทธศักราช 2552 – 2556 กล่าวไว้ว่า “ประเทศไทยเป็นสังคมอุดมปัญญา (Smart Thailand) ด้วย ICT” สังคมอุดมปัญญาในที่นี้หมายถึง สังคมที่มีการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างชาญฉลาด เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสู่เศรษฐกิจ และสังคมฐานความรู้และนวัตกรรมอย่างยั่งยืนและมั่นคง ส่งเสริมให้มีการนำ ICT มาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารงานในสถานศึกษาทุกระดับชั้นมากขึ้น โดยมุ่งเน้นการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสำคัญ ปัจจุบันปัญหาข้างต้นจะพบว่าการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อบริหารงานวิชาการในของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2574 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบข้อมูล สารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัล มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคลังข้อมูลสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบสารสนเทศ และพัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อวางแผน การบริหารการจัดการศึกษา การติดตาม ประเมิน และรายงานผล และจากรายงานการประชุมผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (รูปแบบออนไลน์) วันที่ 11 และ 12 มกราคม 2564 ณ ห้องประชุม Live Conference Center ชั้น 2 สำนักการศึกษา สอดคล้องกับ วิชา ทองหง่า (2555) ได้กล่าวถึงปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จากข้อค้นพบงานวิจัยรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ จำนวน 6 องค์ ประกอบ คือ 1) การประกันคุณภาพการศึกษา 2) การพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของนักเรียน 3) การนิเทศการศึกษา 4) การแนะแนวการศึกษา 5) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและ 6) สื่อการเรียนการสอนซึ่งพิจารณาในภาพรวมพบว่าเป็นรูปแบบที่มุ่งเน้นเรื่องคุณภาพการศึกษาเป้าหมายปลายทางของทุกองค์ประกอบจะเป็นไปเพื่อการพัฒนาคุณภาพด้านวิชาการ อย่างไรก็ตามเงื่อนไขของความสำเร็จในการนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ไปใช้หรือนำไปประยุกต์ให้มีความเหมาะสมในแต่ละโรงเรียนแต่ละพื้นที่แต่ละขนาดของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องศึกษาแนวทางดังกล่าวให้มีความเข้าใจอย่างชัดเจนโดยเฉพาะรูปแบบความสำเร็จที่ผู้วิจัยกล่าวถึงเป็นเพียงส่วนหนึ่งของ ปัจจัยความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพแต่ยังคงมีอีกหลายรูปแบบหรือหลายองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยของแต่ละโรงเรียนมี สภาพทั้งคล้ายคลึงกันและแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องพยายามค้นหาปัจจัยต่างๆ เหล่านั้น โดยสามารถศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการ การวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพของประเทศที่ได้รับการยอมรับว่าระบบการศึกษามีคุณภาพ โดยเฉพาะการศึกษาระบบการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพของประเทศ กลุ่มประชาคมอาเซียนที่ได้รับการจัดอันดับว่ามีคุณภาพสูงกว่าประเทศไทย เช่น สิงคโปร์ เมื่อทราบว่ามีปัจจัยใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของการบริหารการศึกษาและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

ปัจจัยใดบ้างที่อาจมีส่วนส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนล้มเหลว หรือไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรผู้บริหารโรงเรียนควรหลีกเลี่ยง หรือหาวิธีทำให้ปัจจัยนั้นหมดไปการบริหารจัดการการศึกษาและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจึงจะประสิทธิภาพประสบความสำเร็จตามแผนและเป้าหมายที่ทุกฝ่ายได้ร่วมกันกำหนดไว้ มีคุณภาพเท่าเทียมกับอารยประเทศ จึงนำมาซึ่งความสนใจในการจัดทำวิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปใช้ในการบริหารและนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนางานให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานภายนอก สำนักการศึกษากรุงเทพมหานครมีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร นำการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษามาใช้ในงานวิชาการ และการนำสื่อและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานด้านวิชาการมีความสำคัญต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพราะการบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษารูปแบบการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไปในการบริหารงานวิชาการ และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานวิชาการ เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาทักษะการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร และใช้ในการกำหนดนโยบายเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

รูปแบบการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

รูปแบบรูปแบบ (Model) หมายถึงสิ่งที่สร้างหรือพัฒนาขึ้น ที่บ่งบอกถึงความสัมพันธ์กัน สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป ซึ่งเป็นโครงสร้างที่เกิดจากทฤษฎีประสบการณ์ การคาดการณ์ นำเสนอในรูปแบบของข้อความหรือแผนผัง (คัมภีร์ สุดแท้ ,2554 หน้า 16)

ประเภทของรูปแบบ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ แบบจำลองที่เป็นรูปธรรมและแบบจำลองที่เป็นนามธรรม และแบบจำลองทุกประเภทเป็นแบบที่กำหนดขึ้นเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ (รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, 2557)

องค์ประกอบของรูปแบบไม่มีข้อกำหนดที่แน่ชัดตายตัว ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ ปัจจัย หรือตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี สภาพแวดล้อมผลลัพธ์ที่จะสร้างรูปแบบนั้น ๆ เป็นหลัก องค์ประกอบของรูปแบบที่คล้ายกันไว้ว่า ควรมีองค์ประกอบหลัก คือ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ 3) ระบบงานและกลไกของรูปแบบ 4) วิธีดำเนินงานของรูปแบบ และ 5) แนวการประเมินรูปแบบ โดยมีคำอธิบายศัพท์เฉพาะประกอบรูปแบบ พร้อมมีเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ การจัดทำ

คู่มือการใช้รูปแบบโดยนำสาระขององค์ประกอบบรรจุไว้อย่างสมบูรณ์เพื่อประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาและนำรูปแบบไปใช้ (สมชัย จรรยาไพบุลย์, 2555)

การพัฒนารูปแบบ หมายถึง การสร้างการพัฒนารูปแบบแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน 1) การสร้างหรือการพัฒนารูปแบบ 2) การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบแบบจำลองโดยมีแนวคิดทฤษฎีรองรับมีการประเมินตรวจสอบเพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน (บุญชม ศรีสะอาด, 2558)

สรุปแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนารูปแบบ หมายถึงสิ่งที่สร้างหรือพัฒนาขึ้น แสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบสำคัญ ๆ ของเรื่องนั้นให้เข้าใจง่ายขึ้นอธิบายแบบอย่างของสิ่งนั้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป ที่บ่งบอกถึงความสัมพันธ์กัน สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ประเภทของรูปแบบ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทหลักๆคือ แบบจำลองที่เป็นรูปธรรมและแบบจำลองที่เป็นนามธรรม และแบบจำลองทุกประเภทเป็นแบบที่กำหนดขึ้นเพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ องค์ประกอบของรูปแบบไม่มีข้อกำหนดที่แน่ชัดตายตัว ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ ปัจจัย หรือตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี สภาพแวดล้อมผลลัพธ์ที่จะสร้างรูปแบบนั้น ๆ เป็นหลัก ซึ่งมีความสัมพันธ์กันและส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อกัน ซึ่งสามารถช่วยอธิบายหรือแสดงให้เห็นถึงโครงสร้าง หรือกระบวนการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์เฉพาะของแต่ละรูปแบบทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ การสร้างแบบจำลองโดยมีแนวคิดทฤษฎีรองรับมีการประเมินตรวจสอบเพื่อให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการทุกกิจกรรม ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองตามความถนัดและความสนใจ ด้วยความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายและมีหลักสูตรเป็นแกนกลางกำกับการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวในเรื่องเนื้อหาความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียน เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2554)

การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่งและจัดว่าเป็นงานหลักในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษาเป็นการวางพื้นฐานในการพัฒนาคนให้สามารถแสวงหาความรู้ก้าวหน้าโลกสามารถปรับตัวอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข สถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษาได้บรรลุเจตนารมณ์ที่กำหนดสถานศึกษาจะต้องสามารถจัดการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ

หลักการบริหารวิชาการ หมายถึง การดำเนินการต่างๆ เพื่อให้กิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการศึกษา โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับผิดชอบร่วมกัน ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพ ดำเนินถึงประสิทธิภาพประสิทธิผล และความประหยัด

กระบวนการบริหารวิชาการ หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินการบริหารงานวิชาการตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผน (Do) ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act)

การบริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการบริหารสมัยใหม่ที่น่าแนวคิดเชิงมนุษยสัมพันธ์ด้วยการบริหารและการตัดสินใจ โดยการให้ผู้ปฏิบัติงานใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญมีส่วนร่วมในรูปแบบของการทำงานที่เกิดจากการประสานงานกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องในลักษณะของกัลยาณมิตรที่มีเป้าหมายการทำงานร่วมกัน โดยการร่วมกันค้นความคิด กำลังคน ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ตลอดจนทรัพยากรของแต่ละสถานศึกษาช่วยกันแก้ปัญหา ซึ่งกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย การร่วมในการวางแผนการร่วมในการตัดสินใจ การร่วมในการดำเนินงาน และการร่วมในการประเมินผล

ดังนั้นการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการทุกกิจกรรม ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองตามความถนัดและความสนใจ ด้วยความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายและมีหลักสูตรเป็นแกนกลางกำกับการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวในเรื่องเนื้อหาความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียน เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดสามารถบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่งและจัดว่าเป็นงานหลักในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะการจัดการศึกษาเป็นการวางพื้นฐานในการพัฒนาคนให้สามารถแสวงหาความรู้ก้าวทันโลกสามารถปรับตัวอยู่ได้ในสังคมอย่างมีความสุข สถานศึกษาจะสามารถจัดการศึกษาได้บรรลุเจตนารมณ์ที่กำหนดสถานศึกษาจะต้องสามารถจัดการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ หลักการบริหารวิชาการจากแนวคิดต่าง ๆ เป็นการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้กิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการศึกษา โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับผิตชอบร่วมกัน ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพ คำนี้ถึงประสิทธิภาพประสิทธิผล และความประหยัด กระบวนการบริหารงานวิชาการเป็นขั้นตอนการดำเนินการบริหารงานวิชาการตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผน (Do) ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการบริหารสมัยใหม่ที่น่าแนวคิดเชิงมนุษยสัมพันธ์ด้วยการบริหารและการตัดสินใจ โดยการให้ผู้ปฏิบัติงานใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญมีส่วนร่วมในรูปแบบของการทำงานที่เกิดจากการประสานงานกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องในลักษณะของกัลยาณมิตรที่มีเป้าหมายการทำงานร่วมกัน โดยการร่วมกันค้นความคิด กำลังคน ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ตลอดจนทรัพยากรของแต่ละสถานศึกษาช่วยกันแก้ปัญหา ซึ่งกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วย การร่วมในการวางแผนการร่วมในการตัดสินใจ การร่วมในการดำเนินงาน และการร่วมในการประเมินผล

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ

ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการที่เกี่ยวกับการประมวลผลข้อมูลเพื่อให้ได้เป็นสารสนเทศ ซึ่งสารสนเทศที่ใช้นั้นต้องสนับสนุนการทำงานตั้งแต่การนำเข้า การจัดเก็บ การจัดการ การป้องกัน การสื่อสาร และการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ โดยจะต้องผ่านการผสมผสานเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้าด้วยกันได้อย่างลงตัว จึงจะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้งาน (พนิดา พานิชกุล, 2554)

ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษามีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานวิชาการในด้านการจัดการเรียนการสอน การปฏิรูปการเรียนรู้ที่ต้องจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาปัญญาไม่ใช้การเรียนรู้เพื่อจำข้อมูล ซึ่งความจำเป็นในส่วนที่เป็นพื้นฐานสำคัญส่วนข้อมูลควรจะอยู่ในแหล่งเรียนรู้ใด ๆ และสามารถเรียกใช้ได้ทันเวลาที่เมื่อจำเป็นและสามารถแสวงหาข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม ทักษะทางด้านไอซีที จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการขยายขีดความสามารถในการเรียนรู้ต่อไป (อัจฉริยา ทองมา, 2558)

นโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวงศึกษาธิการการพัฒนาระบบไอซีทีเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการตามแนวทางยุทธศาสตร์มาตรการและโครงการที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทฯ ฉบับนี้ มีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การบูรณาการเพื่อที่จะเชื่อมประสานข้อมูลสารสนเทศด้านต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินพันธกิจในภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีผู้เกี่ยวข้องสามารถประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศร่วมกันตามบริบทของแต่ละฝ่ายได้อย่างมีเอกภาพ คือ สามารถเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันหรือมีความต่อเนื่องตามสิทธิที่เหมาะสมในการใช้งานของแต่ละฝ่ายได้อย่างเป็นระบบหรือเป็นกระบวนการความน่าเชื่อถือและด้วยความมั่นคงปลอดภัยในระบบไอซีทีที่ตามหลักวิชาการและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสำหรับสร้างนวัตกรรมใหม่ทางการศึกษา เพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยสังคมแห่งภูมิปัญญา (Knowledge-Based Economy) จำเป็นต้องมีการประยุกต์ใช้ไอซีทีที่ทั่วทั้งสังคม โดยอาศัยการศึกษาและโครงสร้างพื้นฐานด้านไอซีทีที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงได้ ประกอบกับภาครัฐจะต้องดำเนินการนำไอซีทีมาใช้ในระบบการศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อการสร้างชาติที่มีวัฒนธรรมการใช้ไอซีทีอย่างรู้เท่าทันและมีธรรมาภิบาลดังนั้นการบริหารแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2554 – 2556 ให้บรรลุตามวิสัยทัศน์และพันธกิจเบื้องต้น

เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการที่เกี่ยวกับการประมวลผลข้อมูลเพื่อให้ได้เป็นสารสนเทศ ซึ่งสารสนเทศที่ใช้นั้นต้องสนับสนุนการทำงานตั้งแต่การนำเข้า การจัดเก็บ การจัดการ การป้องกัน การสื่อสาร และการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ โดยจะต้องผ่านการผสมผสานเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้าด้วยกันได้อย่างลงตัว จึงจะช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้งาน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษามีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน การปฏิรูปการเรียนรู้ที่ต้องจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาปัญญาไม่ใช้การเรียนรู้เพื่อจำข้อมูล ซึ่งความจำเป็นใน

ส่วนที่เป็นพื้นฐานสำคัญส่วนข้อมูลควรจะอยู่ในแหล่งเรียนรู้ใด ๆ และสามารถเรียกใช้ได้ทันที่เมื่อจำเป็นและสามารถแสวงหาข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยีที่เหมาะสม ทักษะทางด้านไอซีทีจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการขยายขีดความสามารถในการเรียนรู้ต่อไปนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวงศึกษาธิการการพัฒนาระบบไอซีทีเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการตามแนวทางยุทธศาสตร์มาตรฐานการและโครงการที่กำหนดไว้ในแผนแม่บท ฉบับนี้ มีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การบูรณาการเพื่อที่จะเชื่อมประสานข้อมูลสารสนเทศด้านต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นต่อการดำเนินพันธกิจในภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีผู้เกี่ยวข้องสามารถประยุกต์ใช้ข้อมูลสารสนเทศร่วมกันตามบริบทของแต่ละฝ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ สามารถเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันหรือมีความต่อเนื่องตามสิทธิที่เหมาะสมในการใช้งานของแต่ละฝ่ายได้อย่างเป็นระบบหรือเป็นกระบวนการความน่าเชื่อถือและด้วยความมั่นคงปลอดภัยในระบบไอซีทีที่ตามหลักวิชาการและกฎหมายที่เกี่ยวข้องเนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสำหรับสร้างนวัตกรรมใหม่ทางการศึกษาเพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยสังคมแห่งภูมิปัญญา (Knowledge-Based Economy) จำเป็นต้องมีการประยุกต์ใช้ไอซีทีที่ทั่วทั้งสังคม โดยอาศัยการศึกษาและโครงสร้างพื้นฐานด้านไอซีทีที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงได้ ประกอบกับภาครัฐจะต้องดำเนินการนำไอซีทีมาใช้ในการระบบการศึกษาซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อการสร้างชาติที่มีวัฒนธรรมการใช้ไอซีทีอย่างรู้เท่าทันและมีธรรมาภิบาลดังนั้นการบริหารแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2554 – 2556 ให้บรรลุตามวิสัยทัศน์และพันธกิจเบื้องต้น

การใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารงานวิชาการเป็นการใช้คอมพิวเตอร์จัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน การใช้คอมพิวเตอร์เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของนักเรียนสังคมชุมชนและท้องถิ่น เพื่อใช้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและนักเรียนใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูล เพื่อการเรียนรู้เพื่อจัดทำเอกสารประกอบการเรียนการสอน จัดทำฐานข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษารวมถึงการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและนักเรียนใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการสืบค้นข้อมูลเพื่อการเรียนรู้การเตรียมการสอนการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำไปจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ของสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอกและเพื่อพร้อมรับการประกันคุณภาพภายในจากหน่วยงานต้นสังกัด (พรพัสพันธ์ พรพุทธิชัย, 2554)

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาศึกษา

ความหมายของเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา หมายถึง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อช่วยบริหารสถานศึกษาด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน การวางแผนและการบริหารการศึกษา การวางแผนหลักสูตรการแนะแนวและการบริการ การทดสอบวัดผล การพัฒนานักเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุดในการบริหารสถานศึกษา (ชม ภูมิภาค, 2555)

ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการศึกษา เป็นที่ต้องการของผู้บริหารในหน่วยงานต่าง ๆ เป็นเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการจัดการในองค์กร เนื่องจากช่วยให้การตัดสินใจปฏิบัติงานได้รวดเร็วในการบริหารเพื่อจัดการศึกษา การตัดสินใจวางแผนการศึกษาระยะยาวต่าง ๆ ช่วยแก้ปัญหาด้านการจัดการศึกษาในโรงเรียนทั้งการจัดเก็บข้อมูล การจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการได้อย่างชัดเจน และสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางการแก้ปัญหาหรือบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ศุภสิริ พัฒนภักดี, 2558)

องค์ประกอบของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร เป็นวิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้กระบวนการในการจัดทำระบบข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศ เพื่อผู้บริหารใช้ประกอบการวางแผนการตัดสินใจ และควบคุมใช้เป็นทรัพยากรหลัก การกำหนดนโยบายแผนงานทุกระดับเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สามารถนำไปใช้ในงานได้ในลักษณะเรียนรู้ตามความต้องการได้ทันทีทุกเวลาหรือการสนับสนุนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) 4) และการสื่อสารในงานบริหารทั่วไปในสำนักงาน (Office Automation) เช่น ระบบทะเบียนและงานสารบรรณหนังสือเวียนข่าวประจำวันระบบพัสดุ ครุภัณฑ์ระบบบุคลากรระบบการรายงานภาระงานสอนของอาจารย์การวิจัยระบบการประเมินผลของอาจารย์ระบบการจัดการชั้นเรียนและตารางสอนและระบบสำนักงานอิเล็กทรอนิกส์ (E-Office) (พงษ์ศักดิ์ ผกามาต, 2555)

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การที่ผู้รับผิดชอบหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิชาการได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ ซึ่งประกอบไปด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูลตามความต้องการของนักเรียน สังคมชุมชน เพื่อพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เป็นสื่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารหลักสูตร การวัดประเมินผลการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศในงานวิชาการและการประกันคุณภาพการศึกษา (ทิพวัลย์ นนทเกท, 2559)

ดังนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษา หมายถึง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อช่วยจัดการเรียนการสอน การวางแผนและการบริหารการศึกษา การวางแผนหลักสูตรการแนะแนวและการบริการ การทดสอบวัดผล การพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุดในการบริหารสถานศึกษา ส่วนความสำคัญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นที่ต้องการของผู้บริหารในหน่วยงานต่าง ๆ เพราะเป็นเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการจัดการในองค์กร เนื่องจากช่วยให้การตัดสินใจปฏิบัติงานได้รวดเร็วในการบริหารเพื่อจัดการศึกษา การตัดสินใจวางแผนการศึกษาระยะยาวต่าง ๆ ช่วยแก้ปัญหาด้านการจัดการศึกษาในโรงเรียนทั้งการจัดเก็บข้อมูล กระบวนการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการได้อย่างชัดเจน และสามารถตัดสินใจเลือกแนวทางการแก้ปัญหาหรือบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์ประกอบของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจากที่กล่าวมาข้างต้น

สรุปได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานสถานศึกษาที่มีความสำคัญต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนในยุคศตวรรษที่ 21 เป็นวิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้กระบวนการในการ

จัดทำระบบข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศ เพื่อผู้บริหารใช้ประกอบการวางแผนการตัดสินใจ และควบคุมใช้ เป็นทรัพยากรหลัก การกำหนดนโยบายแผนงานทุกระดับเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและ เกิดประสิทธิภาพการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา จะครอบคลุมระบบต่าง ๆ 3 ส่วน คือ ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการการศึกษา (MIS) ให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ทันสมัย และได้ ประโยชน์ รวมถึง ระบบที่เอื้ออำนวยให้ครู อาจารย์ผู้สอน ใช้พัฒนาคุณภาพการสอน (CAI) อาทิ การทำ ระบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และการใช้ระบบเครือข่ายเพื่อการศึกษา ค้นคว้า วิจัย พัฒนาเอกสาร ประกอบการสอน และส่วนสุดท้าย คือการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ฝึกใช้คอมพิวเตอร์ให้เป็น (CL) มีความสามารถ เบื้องต้น มีพื้นฐานความรู้พอที่จะใช้ประโยชน์ หรือใช้ศึกษาเรื่องระบบคอมพิวเตอร์เอง หรือเพื่อการเรียน คอมพิวเตอร์ศึกษา (Computer Education) หรือ วิทยาการคอมพิวเตอร์ (Computer Science) ให้กว้างขวาง ลึกซึ้ง สามารถใช้ในการประกอบอาชีพด้านนี้ได้ต่อไป การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน วิชาการ โดยที่ผู้รับผิดชอบหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิชาการได้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการ ปฏิบัติงาน การบริหารงานวิชาการ ซึ่งประกอบไปด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูลตามความต้องการของ นักเรียน สังคมชุมชน เพื่อพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เป็นสื่อการจัด กิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารหลักสูตร การวัดประเมินผลการเรียนการสอน การใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศในงานวิชาการและการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนั้นการบริหารเทคโนโลยี สารสนเทศในสถานศึกษา จึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้บริหาร เพราะเทคโนโลยีสารสนเทศ จัดเป็นทรัพยากรในองค์การทางการศึกษาประเภทหนึ่ง ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องบริหารทรัพยากร เหล่านี้ให้คุ้มค่าและมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *นโยบายและมาตรฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- คัมภีร์ สุดแท้. (2553). *การพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก* (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ฉัตรนภา ศิริคำใส. (2556). *สภาพการส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2* (วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ชม ภูมิภาค. (2555). *เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ประสานมิตร.
- ชะเริงพจน์ พัดจันทร์หอม. (2555). *การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดอุดรธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39* (สาร นิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ตรีโชค กางกั้น. (2554). *สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ทัศนีย์ วงศ์เย็น. (2555). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ทิพวัลย์ นนทเกท. (2559). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์*, 3(1), 47-56.
- ทิตินา แหมมณี. (2558). *ศาสตร์การสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2558). *การพัฒนาการสอน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2554). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พงษ์ศักดิ์ ผกามาศ. (2555). *ระบบไอซีทีและการจัดการยุคใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: วิดีทัศน์.
- พนิดา พานิชกุล. (2554). *เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology)*. กรุงเทพฯ: เคทีพี คอมพิวเตอร์.
- พรพลันท์ พรพุทธิชัย. (2554). *สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พรพลันท์ พรพุทธิชัย. (2554). *สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ยาเป็น เรื่องจรรยาพร. (2555). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา*. สืบค้นเมื่อ 31 มกราคม 2564, จาก <http://www.kroobannok.com/39826>
- ยีน ภูววรรณ. (2555). *ไอซีทีเพื่อการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2557). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน* (พิมพ์ครั้งที่ 4). สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.
- วิภา ทองหงษ์. (2554). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎี). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศักดิ์ดา สถาพรพจนนา. (2556). *การพัฒนาแบบแผนการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภสิริ พัฒนากิติ. (2558). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดเทศบาล เมืองนาสาร จังหวัดสุราษฎร์ธานี* (ภาคินพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สมชัย จรรยาไพบุลย์. (2555). *รูปแบบการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2555). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: พรินทวาทกราฟฟิค.
- สุขุม เฉลยทรัพย์. (2555). *เทคโนโลยีสารสนเทศ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- อัจฉริยา ทองมา. (2557). *ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ภาคนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- Smith, J. M. (2001). *Blended learning: an old friend gets a new name*. Retrieved December 15, 2009, from <http://www.gwsae.org/Executiveupdate/2001/March/blended.htm>
- Smith, M. (1971). *Educational leadership: culture and diversity*. Gateshead: Athenaeum Press.
- Smith, R.H. and Others. (1980). *Management: Making organizations perform*. New York: Macmillan.
- Willer, D. (1986). *Scientific Sociology: Theory and Method*. Englewood Cliff, N.J.: Prentice–Hall